

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. :.: :.: 202. szám. :.: :.:

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KUHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dínár, külföldre 18 Dín. Amerikába 20 Dín. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyílttér 1-50 Dínár, rendes 1.—Dín., apróhirdetés 0-70 Dín. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. szeptember 16.

38. Szám.

Amputáció.

A politikában legujabban felvetődött ez a szó „Amputáció“, mely a jugoszláv közvéleményt nem csekély mértékben felizgatta.

Nem egészen bizonyos, hogy ki mondotta ki először, hogy amputálni kell, mert a pártvezérek nyilatkozatai és ellennyilatkozataiból nem igen lehet megállapítani, hogy voltaképpen mely oldalról s tényleg ebben a formában adódott-e fel a kérdés? A dolog lényege ugyanis az volt akkor amikor ez az eszme napirendre került, hogy Jugoszlávia mai összetételében, mint egységes állam továbbra fennmaradhat-e?

Amikor a szkupstinában történt gyilkosság után a paraszt-demokrata koalíció a parlamentből kivonult s Beográdot elhagyta, nyilván való lett, hogy az együttműködés a szerb és a horvát politikusok között továbbra tehetetlenné vált. A horvátok rögtön kinyilvánították azon követelésüket, hogy a kormány mondjon le, a nemzetgyűlés osszassék fel s új, tiszta, szabad választások útján egy alkotmányozó nemzetgyűlés jöjjön létre. Ebbe a szerb politikusok nem mentek bele.

A kormányon levő négyes koalíció, egy július 7.-én éjjel tartott gyűlésén inkább felvetette azt a kérdést, hogy nem volna-e helyesebb, hogy ha az SHS állam békeességesen szét válna, úgy mint annak idején Svéd- és Norvég ország cselekedték. Tehát nem amputációról, hanem csak szétválásról volt szó!

Amputációról tulajdonképpen szó sem lehetne, mert itt nem egy nagy Szerbiáról van szó, hanem egy önkényes állam alakulásáról, mely az 1918. október 29.-én a zágrebi horvát sábor határozata alapján keletkezett.

Akkor jelentette ki Horvátország, Szlovénia és Dalmácia, hogy a szlovénekkal és a szerbekkel államközösségbe lépnek. Azután 1918 december elsején megtörtént az egyesülés kimondása, de szó sem volt arról, hogy a szerb királyság a többi

POLITIKAI ÉLET.

A német birodalmi kancellár: Müller Hermann kinyilatkozta, hogy az egész német nemzet pártállásra való tekintet nélkül követeli, hogy a 67.000 főből álló megszálló sereget a Rajna vidékről vonják vissza, mert a megszállásra semmi ok sincsen. Ha a német terület még tovább is megszállva tartják, akkor ez már teljes jogtalanság, mert Németország minden eddigi kötelezettségének eleget tett már s ezután is eleget akar tenni.

Bulgáriában az angol-francia demars miatt, — mely a macedon komiték feloszlatását követeli, — valószínűleg kormányváltás lesz. A komité központi irányítását most Mihajlov Vancse vette a kezébe, aki a [meggyilkolt] Protegorov hivei közül már eddig tizenhetet kivégeztetett. Protegorov hivei külföldre menekülnek.

országreszek felett hegemoniát gyakoroljon. Az SHS állam elismerése azon az alapon történt, hogy a szerbek, horvátok és szlovének mint a volt osztrák-magyar monarchia egyes részei és Szerbia szabad akaratkából tömörültek egy állam egységbe.

A paraszt-demokrata koalíció ezt a konstrukciót a maga részéről nem is akarja megbolygatni.

Nem titok, hogy a szerb politikusok között igen szép számmal vannak azok, akik úgy vélik, hogy az állam mai formájában, mai összetételében túl nagy, talán hibás összeállítású is. A horvátok és szlovének nélkül nagyon jól lehetne egy nagy Szerbia, amelynek nem volnának mintegy teher tétele a horvátok és szlovének. Azonkívül külpolitikai vonatkozásokban is csak alkalmatlanok, mert az olasz kellemtelenkedéseknek épen a horvátok és a szlovének az okai. Szerbiának Olaszországhoz való viszonyában a horvát- és szlovén érdekek csak akadályul szolgálnak.

Azért szerb részről hajlandók voltak a nettunoi konvenció-

Az angol munkáspárt készül a hatalom átvételére. Henderson volt munkaügyi miniszter az angol szakszervezetek kongresszusán nagy beszédet mondott, melybe kijelentette, hogy a munkáspárt nagy események előtt áll, mert minden valószínűség szerint a legközelebbi választásokon megszerzi a többséget és átveheti a kormányt. Szükséges azért, — mondotta Henderson, — hogy a munkás mozgalom ipari és politikai része között a legteljesebb egységet teremtsék meg. Henderson beszéde nagy feltűnést keltett.

A Népszövetség közgyűlésén a tanácskozások megszakítás nélkül folynak. Az eddigi fődelegátusok felszólalásaikban hangoztatták a leszerelés sürgősségét.

Tárgyalnak a Rajna vidék teljes kiűritéséről. A németek már nemcsak a második zóna,

kat ratifikálni a horvátok nélkül is. Az így gondolkodó szerb politikusok szerint Itália akkor talán hajlandó lenne bele menni az 1915. londoni paktumba, mely szerint déli Dalmácia a Kotori kikötővel Szerbiáé lenne, felső Dalmáciát pedig megszállná Itália.

Ebben az esetben hajlandók lennének amputálni, vagyis Horvátországot és Szlovéniát az SHS-ből eltávolítani.

Ilyen formán gondolták egyesek az amputációt, hogy minden áron egyedül tarthassák meg maguknak a hatalmat.

Ámde egy állam egységét csak úgy könnyen szét forgácsolni nem lehet és nem szabad. Azoknak az államegységnek, amelyekből az SHS megalakult, teljes egyenjogúság jár minden tekintetben és föltétlenül biztosítva kell lenniök minden elnyomatás és háttérbe szorítás ellen.

Tehát inkább teljes egyenjogúságot minden téren, — nem pedig amputációval bomlasztani az állam egységét.

— Pr. M. —

hanem az összes területek kiűritését sürgetik.

Szó lesz Ausztriának Németországhoz való kapcsolásáról is. Ezt az összes német nép követeli, habár a politikusok még nem rendezték el ezt a kérdést.

Románia azt mondja, hogy az optáns per tárgyalásán nem vesz részt, mert szerinte az már be van fejezve.

Olaszország és Magyarország pedig a Népszövetségből való kilépésük lehetőségét vetették fel arra esetre, ha az optáns per újra elodáznak.

Románia az optáns per tárgyalására vonatkozólag újabb határozatot hozott. Hajlandó ugyanis egy 3 tagu teljhatalmu bizottságot kiküldeni s ugyan ezt ajánlja Magyarországnak is. Ily irányban tett előterjesztést a Népszövetség Főtitkárságának.

Görögország elismerte az Albán királyságot. Angol lapok ezt a tényt úgy fogják fel, hogy ez Franciaország és a Kisantant balkán politikájának kudarcra és Olaszország újabb győzelmét jelenti.

Olasz-, és Magyarország hír szerint kilépnek a Népszövetségből, ha ezen az ülészen nem tárgyalnák az optánsper.

Jugoszlávia mai helyzete. Az olasz politikának sikerült Jugoszlávia körül egy gyűrűt létre hozni, amely az újabban megkötött Török—Magyar paktummal tetemesen bővült. Az Albán, Görög, Török—Bolgár kapcsolatok zárják körül Jugoszláviát s az ut nyugat felé csak Ausztrián át van nyitva.

Az angol-francia flotta egyezményt megsemmisítik, mert nem akarják a franciák Amerika nehezitelését magukra vonni. Ugyanis könnyen elveszithetnék Amerika jóindulatát a háborus adósságok rendezésének kérdésében. Még az egyezményre vonatkozó iratokat is megsemmisítik, nehogy nyilvánosságra jussanak.

Románia és Bulgária között véres határincidens történt. Bolgár katonaság tüzelés alá vette Turgunel román falut, honnan a lakosság elmenekült. Mikor

román erősítés érkezett, akkor a bolgárok vissza vonultak. Bukarestben az eset nagyon kellemetlenül hatott.

A Rajna vidék kiürítése halasztást szenved, mert Briand francia külügyminiszter megváltoztatta nézetét ez ügyben.

Jugosziávia kijelentette, hogy Ausztriának Németország-hoz való csatlakozása kérdésében nincsen érdekelve.

A Paraszt-demokrata koalíció

murska-sobotai járás bizalmi férfainak gyűlése.

Köztudomásu, hogy a mi prekmurjei népünk eddig nem törődött a politikával s azért nagyon figyelemreméltó, hogy a folyó év szeptember hó 8.-án megtartott Paraszt-demokrata koalíció murska-sobotai járás bizalmi férfainak gyűlésén közel 400 ember jelent meg, még pedig érett, megfontolt emberek a kik kenyerük javát bizony már megették. Mi ennek az oka? Miért lépett ki passzivitásából ezen jóra való prekmurjei nép?

Anélkül, hogy a magunk részéről politizálnánk, avagy hogy bármely párt mellett sikra szállnánk, egész röviden megadjuk a választ. Szlovénia s így tehát mivel ahhoz tartozik Prekmurje is gazdasági válságba jutott még pedig részint a több évi rossz termés miatt, részint pedig a magas vám és végül a már már elviselhetlen magas adózás miatt. Ez utóbbi sujt leginkább bennünket, sujtja a kereskedőt, iparost, tisztviselőt, kézimunkást s földművest egyaránt.

A szlovéniai klerikális párt ígéretei, hogy az adózás körüli mizériákat megszüntetik s az adót lényegesen csökkenteni fogják, nem teljesedtek be. Prekmurje

népe eddig mindig csak ígéreteket kapott, nem lehet tehát csodálkozni azon, hogy új orientációt keres s el hagyja azokat, akik csak ígérnek, de érdekében semmit sem tesznek. Nem állítjuk, hogy az egyesült Radics-Prabicsevics párt, ha győzedelmesen kerül ki nagy harcából, azonnal meg fog bennünket menteni minden bajunktól, de állítjuk nyugodt szívvel, hogy náluk több megértésre számíthatunk s evvel számoltak azok, akik a szeptember 8.-iki gyűlésen oly szép számban megjelentek. L.

Politikai szemle.

A mai politikai helyzetet a radikális párt törekvései foglalják el, amelyek két irányban és igénybe veszik a pártot. Egyrészt arról van szó, hogy a radikális párt főbizottsága felvetette azt az eszmét, hogy egy szerb-horvát blokkot kellene létre hozni, azonban ez az eszme egyelőre még nem jutott el a megvalósulásig. Ez érdemben a most Sztanojevics Áca vezetése alatt működő főbizottság a szélesebb főbizottság összehívását tartja szükségesnek.

A mostani főbizottság harca egyébként nemcsak Vukicsevics Velja, volt miniszterelnök személye és politikája ellen folyik, de azt is célozza, hogy a radikálisok hagyják ott a demokratákat.

Korošec Antun dr. miniszterelnök találkozott Sztanojevics Ácával, a főbizottság megbízottjával, folytattak is hosszú tanácskozást, de a nyilvánosság számára semmi közlést nem adtak.

Általában véve ma már teljesen megállapítható, hogy a radikális pártban nincs meg az a tekintély s nincs meg az a pártfegyelem, ami Pasics Nikola idejében megvolt. Ezt a párt tagjai maguk is beismerik.

A radikális főbizottság utasítást küldött a párt szervezetekhez s elrendelte, hogy minden községben, ahol legalább 10 tag van, meg kell alakítani

a helyi bizottságot a párt igazi radikális tagjaiból s azután meg kell alakítani a radikális járási szervezeteket is.

A demokrata párt horvát-szlavon disszidens szervezetei Zágrebben gyűlést tartottak s ezen a gyűlésükön elhatározták, hogy önállóságukat továbbra is megőrzik, de politikailag támogatni fogják a paraszt-demokrata koalíciót.

Ami a Beograd és Zágreb közötti helyzet javulását illeti, arról ma még szó sincsen. A közeledés, — amíg a mai kormány áll fenn — és a mai szkupstina együtt van, — teljesen kizárt dolog, még csak meg sem kísérelhető. Az ellenzék a beogradi uraktól semmiféle kezdeményezést el nem fogad, mert az ellenzék ma is az elhalt vezér Radics István utolsó kijelentéséhez alkalmazkodik, mely szerint a helyzet megoldása a Király és a nép kezében van.

Ugy látszik, hogy nemsokára Beogradban is el fogják ismerni, hogy az eddigi uton tovább haladni nem lehet!

..Ez hiszen az életem..

Számúztem én szívemből, tán
Örökre, a szerelmet,
Csakhogy vele némult a dal
S halt az üde kikelet:
Kincs szívemben égető nap,
Csalfán játszó délibáb,
Szívem sivár és egyhangu
Most, de nyugodt legalább.

De nyugodtan csendes szívvel,
Vajjon meddig élhetek?
Vihar-csendes, néma napok
Után jön majd fergeteg:
Új erővel kel életre
Bennem dal és szerelem.
Hadd ébreljen, hadd tomboljon,
Ez hiszen az életem! . . .

JUVENTUS.

Terjessze és olvassa a „MURAVIDÉK“-et

A rádió csodája.

A rádió még nem tökéletes alkotás. Látjuk, hogy napról-napra tökéletesbitik, javítják; újabb szerkezetek pótlásával majd egyik, majd másik fogyatkozását, hibáját tudják kiküszöbölni.

A rádióknak azonban a beállítása és alkalmazása, amit a németeknek a napokban sikerült bemutatni, valóban meghaladja minden eddigi csodálatos sikerét.

A kísérlet, amelyet a németek bemutatnak, bámulatosan sikerült. Maga a tény az, hogy egy páncélos hajót a tengeren bárhonnán lehet dirigálni minden mozdulatra s a hajó a rádió útján leadott parancsoknak minden emberi segítség nélkül engedelmeskedik.

A Keleti Tengeren kifutott a „Feringen“ nevű páncélos kolosszus összes

személyzetével, teljes gőzzel, gépeinek minden igénybe vételével. Utána haladt a „Boreas“ hajó, amely az újságírókat, a filmoperatőreket s a megfigyelő szakembereket vitte. Harmadiknak kifutott a „Blitz“ csatahajó, amelyen a megfelelő rádió apparátus volt elhelyezve. A „Feringen“ természetesen szintén fel volt szerelve a megfelelő rádió készülékekkel, amelyeknek a „Blitz“ parancsait kellett elfogadniok.

A nyílt tengeren a „Feringen“ összes gépeit leállították s a hajó megállt. Azután minden élő lény az utolsó kuktáig elhagyta a hajót s átszálltak a „Boreasra“. Most megkezdődött a próba. A „Blitz“ kapitánya a rádió útján kezdte a „Feringen“ gépeit mozgásba hozni és dirigálni s a hajó, a működésbe hozott gépek által mindent úgy teljesített, mintha gépeit emberi kezek igazgatták volna. A próba folyamán még majdnem szerencsétlenség is történt. Ugyanis a „Blitz“ kapitánya egy

kanyarodó mozdulattal oly közel hozta a „Feringen“ a „Boreas“ hajóhoz, hogy csak pár méter választotta el a két hajót egymástól s a „Boreas“ szerencsés és gyors manőverezésének volt köszönhető, hogy összeütközés nem történt.

A „Feringen“ is egy gyors fordulattal szerencsésen irányt változtatott.

A próba befejeztével a „Feringen“ személyzete ismét átszállt a hajóra s mindenki elfoglalván helyét, a hajón mindent a legnagyobb rendben talált. Az összes gépek csak oly kifogástalanul működtek, mintha emberi kezek igazgatták volna őket minden megszokás nélkül.

A hajók gépezetének ily módon való kezelése tehát ismét oly bámulatos előnyöket fog nyújtani a hajózás terén, hogy ma még kiszámíthatatlan az a haszon, ami ebből származni fog.

A németek éppen akkor jönnek rá erre a bámulatosan nagy értékű tudásra, midőn a világ a hadi leszerelésen töri haszontalanul a fejét.

HIREK.

— Halálra gázolta a vonat. A dolnja-lendavai uradalom Petesháza majori kocsisai Csáktornyára műfát szállítottak az állomásra. Visszatérőben a muraszerdahelyi állomás felett a vasuti átjárón kellett átkelniök. Három kocsis akadálytalanul szerencsésen átkelt, míg Jug Ignác, ki kocsiján valószínűleg elszundikált, nem vette észre az éppen arra haladó vonatot és eléje került. A lokomotív a szekeret elkapta, azt pozdorjává törte, Jug Ignácot pedig halálra zúzta. A lovak, amelyek a sineken már tul voltak abbanban a pillanatban amint a vonat odaért, megszabadultak az elgázolás veszélyétől. Jug Ignácot még élve találták a kocsi romjai mellett, de ahogy a kocsi tette, hogy a csákoveci kórházba szállítsák, kiszivedett. Jug Ignác özvegyet és kisgyerekeket hagyott hátra. A vizsgálat megindult az irányban hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— Meghalt az orvoshoz való szállítás közben. Raj Márk gomilicai 65 éves gazdálkodót Beltincére vitték kocsin az orvoshoz. Raj azonban, mielőtt még az orvos megvizsgálhatta volna, meghalt. Hatósági engedéllyel haza vitték s Gomilicán eltemették.

— Korcsmai verekedések. Turnicsén Kisasszony napján délután két izben is volt verekedés az egyik korcsmában. Az egyik alkalommal egy renkovcei vendégnek a fejét csapták be egy üveggel, úgy hogy előbb a csendőrségre, onnan meg a doktorhoz vitték; — második esetben pedig egy nedelicai vendéget páholtak el olyan alaposan, hogy a csendőrség kocsin szállította haza a falujába. A korcsmai verekedések konvencionális tartozékai és folytatásai a délelőtti istenitiszteletnek. Most is úgy volt,

A világ legnagyobb léghajója.

Rövidesen elkészül a világ legnagyobb léghajója: az R. 101. nevű angol léghajó. Ez lesz a legnagyobb légi jármű, amit a világon eddig építettek.

A léghajó óriás méreteiről szóló adatok a következők: — A léghajó hossza 740 láb, átmérője 132 láb. Űrtartalma ötmillió köbláb, súlya pedig száz tonna. (Egy tonna — tíz métermázsza.) A léghajóknak harminc főnyi legénysége lesz és száz utast fog szállítani. Teljes teherbíró képessége 156 tonna, sebessége óráként hetven mérföld és négyezer mérföld utra szükséges tüzelő anyagot bir magával vinni. A léghajón táncsterem is lesz és öt darab egyenként hatszázötven lóerős motor fogja hajtani.

A léghajót olajjal fűtik, hogy a tűzveszély teljesen ki legyen zárva.

Első próba útját az R. 101. a jövő év elején fogja megtenni.

Közi: Pr. M.

hogy ezen az ünnepen fölvonul az egész környék, hogy a turniscsei „Mária knogregáció“ ünnepeit nagyobbá, diszesebbé tegye s ime a végeredmény nagyon szomorú tapasztalatokat nyújtott. Az ilyen előre, nagy szóval meghirdetett parádés csődületeket a korcsmárosok természetesen kihasználják üzleti szempontból, zenés mulatságot tartanak, a melyeknek vége rendesen verekedés. Megjegyezzük itt, hogy azt tapasztaljuk, hogy nálunk Prekmurjében egy idő óta bizonyos új kurzus lesz bevezetve a katolikus hitélet terén egyes helyeken; de sajnos, ez a kurzus nem azokat az erkölcsi kincseket termeli meg, amelyeket a katolikus hitérdek megkövetel. Máskor erről bővebben!

— Rogán János vecseszlánci kereskedő 7.-én biciklijéről domajinci temetőnél leesett. Sérülése miatt a radkersburgi kórházban 12.-én meghalt. Otthon 13.-án temették. Hat árvaat hagyott az általános szeretetnek örvendő szorgalmas Rogán.

— A mártjánci Szecska Iván 19 éves leánya testén a szekér végig ment, súlyos sérüléseivel a kórházba szállították.

— Baranya primás 6 éves fiát a ló fejbe rugta. A fiút a helybeli kórházba szállították.

— A jégkárosultak javára küldött vármegyei vetőmag közül a rozs kitűnő, de a buza minősége számos kifogás alá esik, ezért néhány vagon visszautasított. Igaz, hogy 5 évi törlesztésre és 6%-ra adatott a „segély“, de 310—320 dináros ár . . . túl magas. Ha túl magas még az is „haggyán“ lenne, ha legalább egyszer látna volna a triórt s ha garantálva lenne a vetőmag volta, a jó minőség; de így . . . a fenti árt sokalják.

— Szarvasmarha díjazás M. Szobotán 6.-án 9 órakor a vásártéren tartott. Felhajtott 208 drb. Díjat 180-an kaptak 50—300 dinárig. Többen a díjakhoz miniszteri és főispáni elismerő oklevelet is kaptak, többen díj nélkül részesültek a kitüntetésben. Két bizottság működött az egyik elnöke Dr. Rajar maribori állategészségügyi felügyelő volt. A másik bizottság elnökét a főispán ur küldte ki az ő személye helyettesítésére Dr. Zidanšek gazdasági felügyelő személyében. Az állatok általános megelégedést keltettek, de a bizottságok mégis oda nyilatkoztak, hogy vérfrissítés szükséges. M. Szobota nagyközség a bizottságot ebédre hívta, ahol az állattenyésztés érdekében számos szónoklat tartott. A gazdák ezuton is köszönik a község szives meghívását.

— Nemesített magszétosztás. A gazdas. egy. tagjaitól megrendelt magvakat f. hó 21.—24.

én lesz szétosztva vetésre készen tisztítva és pácolva. Ára 330 dinár.

— Ljubljana állatkiállítás a gazd. egyes. fiókjának 8 gazdája képviselte. Tanulsági és gazdasági nézőpontból kiemelendő a hodosi gazdák néhányától küldött házi iparcikkek, amelyek általános feltűnést és megelégedést keltettek. Különösen az eladásra szánt pakrócok és szatyrok stb. cikkek anyyira felkeltették a figyelmet, hogy nem fognak annyit készíteni tudni a jó hodosiak, hogy az vevőre ne találjon. A paviljon, amelyben a beltinci magne-mesítő állomástól kiállított vetőmagvak többféle magnemre kiterjedően voltak, állandóan zsufolásig telve volt. Magyarázatokkal és felvilágosításokkal az érdeklődőket Mikos gazdász látta el. Emelést érdemelnek az ember egészségügyi állandó kiállítás, a gazdasági gépek, gép- és épület építészeti kiállítás továbbá a gazdasági építkezések, és a különféle gazd. állatok és szerszámok kiállítása.

— Hodos község élőjáróság gyűjtése prekmurjei jégkárosultak részére. A következő gabona adományok folytak be kilogrammokban kifejezve: Skalics Mátyás 55, Kerckmár Mihály 40, Bakos József 33, Ábrahám Vilmos 33, Kalamár József 38, Lacó Péter 33, Kerckmár Ferenc 33, Eöry Jenő 32, Könye János 28, Jandrasics János 27, Román Gábor 25, Kerckmár István 25, Dancs Lajos 24, Könye Ferenc 23, Szocsák Péter 23, Osvalt Bálintné 22, Péntek Mihály 22, Orbán Lajos 22, Pásmid József 22, Ábrahám Ferenc (peti) 20, Ábrahám Ferenc (Sredi) 20, Sechk Lajos 20, Tóth Lajos 20, Sechk Kálmán 16, Ábrahám János 16, Kerckmár Ferenc 15, Heiner Géza 14, Kerckmár Mihály 14, Könye Dániel 14, Könye Árpád 13, Sechk Sándor ifju 13, Ábrahám Dezső 13, Ábrahám Sándor (Varga) 11, Ábrahám Sándor (gyura) 11, Lacó Mihály 11, Vértes Aladár 11, Román Dániel 11, Lacó Etelka 11, Ábrahám Sándor bakos 11, Sechk György 11, Soós Lajos 11, Hary Mihályné 10, Avas József 10, Dávid Péterné 10, Kollár Károly 10, Dávid Sándor 10, Simon Vince 10, Kormos Mária 10, Ábrahám Ferenc 1 h. sz. 9, Sancia Sándor 8, Kócan József 7, Jenese Dániel 7, Kolosa József 6, Ábrahám Elek 6, Könye Gergely 6, Könye József 6, Román Ferenc 5, Sancia István 5, Brezkócs Lajos 5, Sechk Sándor idős 4, Dávid Kálmán 4, Nagy Parkas 3, Könye Antal 3, Könye Mihály 3, Süpöl Ferenc 3, Zsoldos József 7, Rösler József 7, Szukits Ferenc 7, Balla János 7. Összesen buza és rozs 10 m. 50 kgr. Pénzbeli adományok: Preisz Ödön 25, Fenyves Károly 20, Vértes Aladár 15, Stefan Lapor 15, Fenyves Margit 10, Rues Josip 10, Humer Josip 10, Humer Ignác 10, Frühovic Sabo 10, Jónás Sándor 10, Fekonya Alajos 5, Mitislav Tokmakov 5, Tronter Josip 3.50, Kosta Tiznovic 3. Összesen 151.50 Din.

— A trónörökös öt éves. Ófelsége Petár trónörökös szeptember 6.-án töltötte be életének ötödik évét. Születésének évfordulóját az egész országban megünnepelték.

— Popovics Toma és Jovanovics Lúné képviselőket letartóztatta a beográdi elsőfoku bíróság vizsgáló bírása, többszöri kihallgatás után, mert amagyanu alatt állanak, hogy bűntársai voltak Racsics Puniának. A terhelő adatok, melyek alapján a két képviselőt letartóztatták: Radics István kijelentése és Pernár Iván vádja, hogy Radicsot életveszélyesen megfenyegette. A két képviselő tagadja, hogy bárkivel szövetkeztek volna a gyilkosságra, csak megfenyegették Radicsot elkeseredésükben, mert a szerbeket megsértette. Beogradban a két képviselő tartóztatása nagy feltűnést keltett. — Jovanovicsot meg akarták interjúolni az újságírók, midőn a fogházba kísérték, de ezt a fogház őrmester nem engedte meg. Jovanovics nem akart bemenni a fogház kapuján, mire az őrmester belökte őt, azután pedig még ütélgések hangja hallatszott ki a fogházból. A letartóztatott képviselők védői feleltek a letartóztatás ellen.

— Bokanovszki francia kereskedelmi minisztert halálos repülőszerencsétlenség érte. A miniszter Toulonban egy kiránduláson volt s a repülőgép a levegőben kigyuladt, lezuhant s a miniszter holttestét elégyve vették ki a repülőgép roncsai alól. A szerencsétlenséget csak gép hiba okozhatta, mert a pilóta kitűnő szakember volt. Érdekes, hogy a repülőgépen kellett volna utaznia Briand külügyminiszternek is, de neki sok más dolga akadt s nem utazhatott. Így menekült meg Briand a biztos haláltól. — Bokanovszki halála előtt lett 49 éves, ő volt Franciaország legfiatalabb minisztere. Ő vezette a légügyi miniszteriumot is s most egész Franciaország mint nemzeti hőst gyászolja. A francia lapok Bokanovszki érdemeit méltatva azt írják, hogy az ő halála a francia repülő ügy szégyene, mert a francia magán repülőgépek nem felelnek meg céljuknak.

— Berlinben nagy feltűnést keltett, hogy a Stinnes féle egykori nagy ipari vállalat jelenlegi tulajdonosát Stinnes Hugot letartóztatták. Stinnes az eddigi kimutatások szerint 33 millió márkával károsította meg az államot hamis lebélyegzésű értékpapirokkal. Ugyanis lebélyegzetlen hadikölcsön kötvényeket vásárolt, ezeket hamis stemplivel lebélyegezte s az államnál beváltotta.

— Négyezer hold erdő égett el a deliblati határban. A tüzet a katonaság oltotta el. Az elégett erdő újra lesz ültetve.

— Ál Zichy grófot két és fél évi börtönre ítélték. Herc György magánhivatalnok sok csalást követett el s utóbb már Zichyi grófaak adta ki magát s megszöktette Veres Emmi színésznőt. Most becsukták.

— Gombostüket evett egy pincérleány. Szilágyi Julia huszonkét éves pincérleányt előállították a VIII. kerületi kapitányságnál Budapesten s ezt annyira a szívére vette, hogy a ruhájában elrejtett gombostüket lenyelte, hogy így öngyilkos lehessen. Súlyos állapotban vitték be a kórházba.

— Londonban nagy légi hadgyakorlatot tartottak, melyen háromszáz repülőgép vett részt, bomba vetők, elhári-

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 16. septembra
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

Čarobnjak

Drama u 6 prekrasnih činova.

VSTOPNINA: I. prostor 12 D.,
II. prostor 8 D., III. prostor 5 D.

Akumulátorokat töltésre
elfogad.

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

Eladó régi hegedű két drb. kijátszva régi tégla BARANYA primásnál M. Szobotán.

Eladó.
Fakeretes egy lapu fűrészfARTEK malomban Szerdicán.

tők meg mindenféle más alakulatok. A gyakorlat arra a fellelésre szólott, hogy ha keletről jönne támadás, például Németország felől, hát mi lenne akkor? A szomorú tapasztalat az lett, hogy az angol fővárost alaposan el lehetne pusztítani, ha komolyan hozzá fogna valaki onnan felülről. A hadgyakorlatot váratlanul lefújták.

— Levegőbe repült a legnagyobb francia dinamitgyár. Franciaországban Abalonban rettenetes robbanás történt. Itt van Franciaország legnagyobb dinamit és löpörgyára. Az egyik épületben, ahol két munkás éppen nitroglicerinnel dolgozott, nemtudni mi okból robbanás történt. A hatás borzalmas volt. A gyártelep elpusztult s a légnomás három kilométer köztben betörte a házak ablakait. A robbanás negyven épületet és két karamátát döntött össze. Nyolc munkás meghalt, ezeket a robbanás darabokra tépte, harmincan pedig súlyosan megsebesültek. Négy éven belül ez volt itt a harmadik robbanás. Még nem tudják, mi okozta a katasztrófát.

— A lengyel cigányok cigányt választottak. A varsói kormánybiztosnál bemutatkozott legutóbb megválasztott cigány királyi pár. Pompás ruhában, fényes kísérettel jelent meg a cigány király a feleségével s bemutatta a huszezer aláírással ellátott okmányt, mellyel megválasztását igazolta. A királyi pár biztosította a kormányt, hogy a cigányok hű alattvalói lesznek az államnak.

— Triesztben az olasz hatóságok könyörtelenül betiltják a szlovén lapokat s általában minden szlovén megmozdulást szigorúan elnyomnak s a szlovén előkező vezető embereket letartóztatják. Hiába való minden tiltakozás. Legutóbb az „Edinoszt” című szlovén újságot tiltotta be a rendőrség.

— Osztrák kommunista ügyvéd kiszökött Oroszországba. Dr. Eibl József linzi ügyvéd több százezer silling eliskassztása után Oroszországba szökött. Kommunista körökkel már régóta összeköttetésben állott s volt rendes szovjet utlevele is. Szokása Linzben és egész Felső Ausztriában nagy feltűnést keltett.

— Egy lovasrendőr Budapesten a kaszányában szolgálati fegyverével mellbe lötte magát súlyos sebbel szállításra a mentők a kórházba. Harcsa István, harminc éves ember s nem tudni, tettét miért követte el.

— Az új albán király nővéreit Bécsben rendőrök őrzik, mert attól tartanak, hogy az albán menekültek esetleg merényletet követnének el ellenük.

TORMA.

Előre tudják.

„Elhiszi maga, hogy vannak olyan emberek, akik pontosan előre tudják haláluk évét, hónapját, napját, óráját sőt még a percét is?”

„Hihetetlen! Hát honnan lehet azt megtudni!”

„No, hát a bíró megmondja azoknak, akiket felakasztanak!”

Majd elállítja!

„Doktor Ur, kérem! Lélekzet vételkor igen nagy fájdalmaim vannak! Csak türelem! Majd azt is elállítjuk”, — aztán nem fog fájni semmi sem.”

Miért nem egyszerre!

„Nézzé Steiner Ur! Ha elveszi a leányomat, azonnal 100 ezer dinárt, azután még kap 100 ezret s harmadszor ismét 100 ezret kap!”

„Kérem! Talán egyszerre méltóztatnék adni azt a 300 ezret! Hiszen én sem három részletben veszem el az ön leányát!”

KÖZGAZDASÁG.

Kapella vidékén soha nem volt mennyiségű és jószágú bortermés lesz. Edényekről előre tessék gondoskodni. Azt üzenik az ottani szőlő birtokosok.

Országosrekord a buza termésben. Parcsetics Joco sombori gazdálkodó egy hold földön huszonnégy métermázsá buzát termelt. Tavaly ugyan erről a területről csak nyolc métermázsát kapott.

Hivatalos jelentés a szőlő és a gyümölcs termésről.

A földművelésügyi miniszterium a szőlő és a gyümölcs termésről a következő hivatalos jelentést adta ki. A szőlők állása általában a jó és a nagyon jó között változik. Ép úgy tudósít a gyümölcs termés állásáról is.

Kevesebb adó folyt be. A folyó év első hat hónapjában közvetett adók és illetékek címén 661.6 millió dinár folyt be. A költségvetés ugyan erre az időre ennél a tételnél 844.9 millió dinár bevételre számított.

A Narodna Banka bankjegy nyomdát állít fel. A Narodna Banka egyik legközelebbi teendőjének tartja a bank saját, modern felszerelésű bankjegy nyomda felállítását is. A dinár stabilizációs tervezete kész, s mielőtt a nemzetgyűlés törvénybe iktatta, nyomban megkezdik az olcsó mezőgazdasági hitelek nyújtását az erre a célra szánt nagy összegű alapból. Azután majd minden bankügy lebonyolítása a legnagyobb egyszerűséggel és gyorsasággal fog történni.

A rádió ötödik születésnapja. Berlinben a Kaiser dammi iparcsarnokban nagy rádió kiállítás nyílt meg abból az alkalomból, hogy a rádió öt éves intézmény ma. Az első évken, mikor a német rádió szolgálat megnyitotta az előfizetést huszonkilenc ezer állomást szereltek fel. Egy év múlva már 838 ezer előfizetője lett a német rádióknak. A múlt év nyarán már 1 millió 700 ezerre növekedett a szám, míg az idei fél év végén 2 millió 284 ezer előfizető hallgatja a napi rádió programokat. A rádió statisztikában Németország a harmadik helyet foglalja el. Az egész világon ez idő szerint huszmillió rádió előfizető van. A berlini kiállításon sokféle új szabadalmat mutatnak be, melyek mind a kényelmes és könnyű kezelést segítik elő. Így ezután nem kell az elemeket cserélni, hanem a helyszínén lehet őket bevezetéssel új árammal megtölteni. Vagy új még a nagyon kényelmes klaviatúra szerkezet. Minden állomásnak van egy billentyűje s ha ezt lenyomják, megvan az illető állomás. Így egy pillanat alatt végig szalad a kéz a billentyűzeten, mint a zongorán s meglehet tudni, hogy hol van valami szórakoztató. A fejhallgatók már ugyáltszik teljesen eltűnnek, mert a tökéletesített „lautschprecherek” feleslegessé teszik őket. A főtörkvés pedig a — rádió olcsóbbá tétele!

Jugoszláviából a lovak szállítása Magyarországra ténnyészbénaság miatt meg volt tiltva. Most e zárlatot megszüntették.

A háztulajdonosok figyelmébe!

Saját érdekükben nem csinálhatnak jobbat, mint ha ez épületeiket, tüzkár ellen bebiztosítják, a világ legidősebb és leggazdagabb

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

Angol biztosító társaságnál Londonban, Filijala Ljubljánában van. Alapított 1720. évben és 5 milliárd dináron fölüli alaptőkevel rendelkezik. Tüzkár esetéa azonnal elvégzi a kárbecslést, s az okozott kárt pontosan és gyorsan megtéríti. — Prekmurje fő-ügynöksége:

VIKTOR ŠINKEC Murska Sobota
Poljska ulica 366.

Szerkesztő üzenetek.

O. László, Kanizsa. A kiadó azt mondta, hogy a lapot hetenként megküldi. Egy szám visszaérkezett, de ő annak ellenére küldi. Nézzem ott utána, nincsen-e náluk a hiba!

Ám legyen S. S., D. a község nevét jelezte. Ugyanaz a nézetem. Van itt vagy nyolc tőle. Ugy is a relative legjobbat adom le.

A küldött költeménye nekem nagyon tetszik. Dr. Klein azt szokta mondani: »akárcsak belőlem le. Hálás köszönet. Levél a napokban megy.

ELADÓ

egy jó karban levő vizi malom 2 hengeres 1 pár kő és egy hold föld birtokkal. Bővebbet PREKMURSKA TISKARNÁBAN M. Szobota.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA, szeptember 14.

100 kg.	Buza	Din.	255—
»	Rozs	»	240—
»	Zab	»	225—
»	Kukorica	»	300—
»	Köles	»	250—
»	Hajdina	»	200—
»	Széna	»	50—65
»	Bab cseres.	»	450—500
»	vegyes bab	»	350—
»	Krumpli	»	200—
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	2200—2600

M. SOBOTA szeptember 14.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7-50	8—	8-50	9—
Üszö	7-50	8—	8-50	9—
Tehén	3.—	4—	5—	6—
Borju	—	—	12-50	13-50
Sertés	—	—	—	17-50
Zsir I-a	—	—	22—	26—
Vaj	—	—	—	35—45
Szalonna	—	—	25—	28—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1-25

Pénz.

1 Dollár	=	Din.	56-70
1 Pengő Budapest	=	»	10.—
1 Schil. Bécs	=	»	7-99
1 Kor. Praga	=	»	1-67
1 Lira	=	»	2-46
Zürichben 100 Din	=		9.135 sfrk.

Razpis.

Krajevni šolski odbor v Tešanovcih razpisuje delo prekritja strehe šolskega poslošja, maltanje spodnjih zunanjih delov zidovja ter kanalizacijo okrog šole.

Interesenti naj se pismeno ali ustmeno zglase do 20. t. m. ob 4 uri pop. pri naslovu

Krajevni šolski odbor
Tešanovci.

Eladó

egy kis kocsfi fél fedelés egy vagy két ló fogatásra és szerszám egy ló részére. Bővebbet JOVANOVIČ-nál (Turropolje) Serec féle ház M. Szobotában.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

Rádiók

Rádióalkatrészek

Lámpák, Batteriák

Puch

Biciklik

Motorkerékpárok

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas és gépkereskedésben

Murska Sobota.

Megérkeztek legújabb

1929. évi

divatlapok

kaphatók: HAHN IZIDOR könyvkereskedésében
Murska Sobota.